

Substitute acts
Vervangende handelingen

Dominic van den Boogerd

In response to the work of Sarah Pichlkostner
English translation by Daniel Vorthuys

The works in the show *If the moon was a cookie* have been made in situ with steel wire, aluminium tubes, led lights, plastic hoses, chemicals and various other materials. Most of the featherweight assemblages are hung from the ceiling and appear to hover in space. The others are either held in balance, half hanging, half leaning, or reclining elegantly upon the floor. The individual sculptures do not necessarily merge into one installation. They comprise a spatial 'setting', such as the artist prefers to call it, forming an environment which, to use the words of Fernando Pessoa, is imbricated within "the blue desolation of indeterminacy". The eye is constantly seduced and misled. Upon the back wall for instance, we see a streak of sunlight. At least, that is what it looks like. The light turns out not to be a reflection on the plaster work, but shines through it. A thin neon light has been stealthily concealed inside the wall; its gleam is still visible.

Slightly further down, daylight becomes moonlight. The back corner of the room is sectioned off with a high white wall, which nearly reaches the ceiling. A low opening has been left out, covered with glass. We can see the space behind it, but can't enter. The crepuscular light is deep blue. As if the evening has already fallen on the other side of the glass. The local nocturne is caused by the light of a projector that has been put on stand-by, a moment of arrest in which nothing ends, nor begins.

Some works reflect the present network of gas-, water- and electricity pipelines that are fully exposed in this former office space. From the ceiling, a transparent plastic tube steadfastly leaks drops of water. A pool has gathered on the concrete floor, which doesn't draw one's attention until it is transformed into a tinny surface by refracted light. Didn't Narcissus use the water surface as his mirror?

A sculpture work hangs from the tubes on the ceiling that appears to reflect the circuit of pipelines. It's a kind of drawing in space, sketched in fragile lines of tubes, pipes, and conductors – materials that appear to come from a chemical laboratory or a medical clinic. The fragile construction looks technical and instrumental, but also calls to mind an organic set of blood vessels or neural pathways.

The other objects are characterised by the same ambiguity. A steel cable belonging to an electricity circuit on the ceiling bows down graciously and disappears into an aluminium tube on the floor, only to re-emerge on the other side in long, unravelling braids. The thin metal strings look like cilia, the hair-like cells that micro organisms use to move, but then in giant format. In a curtain of metal threads, florid knots of silvered glass resemble proliferating tumors. The process of silvering glass was used in the nineteenth century in order to make

mirrors. The chemical procedure with silver nitrate, sodium hydroxide, ammoniac and water is not much different to the way in which the first photographers developed their pictures. The same chemicals cover the large window-pane in the exhibition space. This is why the window, seen from outside, functions as a large mirror. When the window is flooded with sunlight, the interior blue light turns violet, orange and golden yellow.

The title of the exhibition *If the moon was a cookie* signifies the various role plays that determine this exhibition. If measurements are ignored, the one may take the place of the other and the moon becomes a cookie. Materials and objects, space and light - everything in this environment acts differently than expected. Industrial materials behave like fomenting organisms. Here, the artist is a director of *Ersatzhandlungen*, a term from psychoanalysis for an action replacing an intended action, due to the fact that the latter cannot be carried out as a result of circumstances, hindrance or repression (think of children who suck their thumbs in the absence of the mother's breast).

A soft object in the shape of a boomerang or a bent leg lies as a sand bag upon the floor. Its skin consists of a legging belonging to the artist with a print of the universe. My own I and the immeasurable universe - these are the extremes that mirror each other in the sensual work of Sarah Pichlkostner.

De werken in de tentoonstelling *If the moon was a cookie* zijn ter plekke gemaakt met staaldraad, aluminiumbuizen, Ledlampen, plastic slangen, chemicaliën en nog wat andere materialen. De meeste van de vederlichte assemblages hangen aan het plafond en lijken te zweven in de ruimte. Andere balanceren half hangend, half leunend, of vlijen zich elegant neer op de grond. De afzonderlijke sculpturen gaan niet zozeer op in één installatie. Ze maken deel uit van een ruimtelijke 'setting', zoals de kunstenaar dat bij voorkeur noemt, ze vormen een omgeving die, om met Fernando Pessoa te spreken, is gehuld in "de blauwe troosteloosheid van de onbepaaldheid".

Het oog wordt voortdurend verleid en misleid. Op de achterwand bijvoorbeeld zien we een streep invallend zonlicht. Althans, zo lijkt het. Het licht blijkt niet een weerkaatsing op het pleisterwerk, het schijnt er van achteruit doorheen. Een dunne neonverlichting is onmerkbaar in de muur verborgen; de gloed ervan is nog zichtbaar.

Even verderop verandert daglicht in maneschijn. De hoek achter in de zaal is afgesloten met een hoge witte wand, die bijna tot aan het plafond reikt. Daarin is een lage opening uitgespaard, afgedekt met glas. We kunnen de ruimte erachter wel zien, maar niet betreden. Het schemerige licht is er diepblauw. Alsof aan de andere kant van het glas de avond al is ingevallen. De lokale nocturne wordt veroorzaakt door het licht van een projector die op stand-by staat, een moment van stilstand waarop niets eindigt, niets begint.

Enkele werken weerspiegelen het aanwezige netwerk van gas-, water- en elektriciteitsleidingen dat in deze voormalige bedrijfsruimte duidelijk zichtbaar is. Uit een transparant plastic slangetje langs het plafond lekken gestaag waterdruppels. Op de betonnen vloer heeft zich een plas gevormd, die pas opvalt als-ie door weerkaatsend licht verandert in een blikkerende oppervlakte. Was water niet de spiegel van Narcissus?

Aan de buizen langs het plafond hangt een sculptuur die het circuit van leidingen in het klein lijkt te weerspiegelen. Het is een soort tekening in de ruimte, geschetst in fragiele lijnen van buisjes, slangetjes, geleiders - materialen die afkomstig lijken uit een chemisch laboratorium of een medische kliniek. De fragiele constructie oogt technisch en instrumenteel, maar doet tegelijk denken aan een organisch stelsel van bloedvaten of zenuwbanen.

Dezelfde ambiguïteit kenmerkt de andere objecten. Een staalkabel ontspringt aan een elektriciteitsleiding op het plafond, buigt met een sierlijke boog omlaag en verdwijnt in een aluminiumbuis op de vloer, om aan de andere kant tevoorschijn te komen in lange, uiteengerafelde strengen. De dunne metalen draden lijken op trilharen waarmee

micro-organismen zich voortbewegen, maar dan op reuzenformaat. De sierlijke knobbeltjes van verzilverd glas in een gordijn van metaaldraad lijken op woekerende tumoren. Het verzilveren van glas werd in de negentiende eeuw toegepast om spiegels te maken. Het chemisch procedé met zilvernitraat, natriumhydroxide, ammoniak en water is niet veel anders dan de wijze waarop de eerste fotografen hun foto's ontwikkelden. Dezelfde chemicaliën bedekken nu het grote venster van de expositieruimte. Daardoor werkt het raam, van buitenaf gezien, als een grote spiegel. Als het venster in het volle zonlicht staat, verandert het blauwe licht binnen in violet, oranje of goudgeel.

De titel van de expositie *If the moon was a cookie* duidt op de rolwisselingen die deze tentoonstelling bepalen. Als maatverhoudingen worden genegeerd, kan het één de plaats innemen van het ander en wordt de maan een koekje. Materialen en voorwerpen, ruimte en licht - alles in deze omgeving doet zich anders voor dan verwacht. Industriële materialen gedragen zich als broeierige organismen. Hier is de kunstenaar een regisseur van *Ersatzhandlungen*, een term uit de psychoanalyse voor een handeling die de plaats inneemt van een oorspronkelijk gewenste handeling, die door omstandigheden, belemmeringen of verdringing niet kan worden uitgevoerd (denk aan peuters die duimen bij afwezigheid van de moederborst).

Een zacht object in de vorm van een boemerang, of van een gebogen been, ligt als een zandzak op de vloer. De huid bestaat uit een legging van de kunstenaar met een print van het heelal. Het eigen ik en het onmetelijke universum - het zijn deze uitersten die zich in het sensuele werk van Sarah Pichlkostner in elkaar spiegelen.